

PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS,
TE NAALDWIJK;

cb

Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

A
1:7
S
89

Verslag over kortedagbehandeling van aardbeien in de praktijk.

door:

W.Stokdijk.

Naaldwijk, 1949.

2233576

a
117
889

132:56

Verslag over kortedagbehandeling van aardbeien in de praktijk.

Alle gegevens berusten uitsluitend op waarnemingen en op contact met de kwekers.

Er werden waarnemingen verricht op 6 bedrijven met 8 gevallen, hiervan 4 in eigen rayon, in het rayon van Kruijk en 1 in het rayon van Flinterman.

De variëteit was-eigenlijk vanzelfsprekend - Deutsch Evern. Het aantal ramen bedroeg 2120.

Alle gevallen worden hierna apart behandeld.

I. Plantmateriaal in 1946 uit Holland. Hier uitgeplant, hoewel niet op eigen bedrijf, bloemknoppen verwijderd, nog enige selectie toegepast en op 5 en 6 Augustus 1947 hiervan jonge, gezonde planten uitgepoot. 5 Augustus was een regendag, waardoor de planten direct doorgroeiden. 6 Augustus werd de andere helft uitgepoot. Hier moesten nogal wat planten ingeboet worden als gevolg van verbranding.

Het werd over het algemeen een best gewas. De opbrengst was hoog te noemen.

± 20 Mei 1948, toen nog behoorlijk geplukt werd, werd begonnen met de kortedagbehandeling. De behandeling duurde $5\frac{1}{2}$ week en wel van 's avonds 6 uur tot 's morgens 6 uur. Na de behandeling werd het gewas opgeknapt.

Het aantal planten per raam bedroeg gemiddeld 11. Alle planten werden aangehouden. De bloei was best te noemen.

Het glas werd op een gedeelte nog laat opgebracht. Hierdoor werden de vruchten wel iets mooier, maar het gaf t.o.v. de niet gedekte geen oogstvermeerdering. Op het laatst iets meeldauw. Andere ziekten of beschadigingen kwamen niet voor.

De opbrengst van de tweede oogst bedroeg ± 1.1 kg per raam.

II. Plantmateriaal uit Zalt-Bommel en wel gekeurde planten. Na het ontvangen der planten werden deze eerst in potten en bakken opgekweekt. Het uitpoten op de bestemde plaats had begin September plaats. Na het uitplanten groeiden ze direct door. Het werd dan ook een zeer zwaar gewas. Aantal planten per raam gemiddeld 10. De opbrengst was zeer hoog.

Na de oogst, ongeveer in het laatst van Mei, werd begonnen met de kortedagbehandeling. Dit werd gedurende $5\frac{1}{2}$ week gedaan, ook van 's avonds 6 uur tot 's morgens 6 uur.

Na de behandeling werden de ranken verwijderd en werd het gewas hoog afgesneden, zodat al het oude blad verwijderd werd. Ook werd wat bijgemest met korrelmest.

De bloei was rijk. Na enkele malen geplukt te hebben werd het glas erop gebracht. De grootte van de vruchten was goed. Op het laatst was

er enige meeldauw. Andere ziekten kwamen niet voor.

De opbrengst van de 2de oogst bedroeg ruim 1 Kg per raam.

III. Plantmateriaal uit Helmond en Zalt-Bommel.

Door het warme droge weer en de invloed van het zoute gietwater mislukte dit geheel.

Heeft toen in Roelofarendsveen verspeende planten gekocht en deze in het laatst van October met klait verplant. Deze groeiden goed door, waardoor het een best gewas werd. De opbrengst van de 1e oogst was goed, hoewel er nogal meeldauw op voorkwam. Hiertegen werd regelmatig gezwaveld.

Begin Juni, na de oogst werd begonnen met de Kortedag-behandeling.

Dit gedurende 5 weken van 's avonds 6 uur tot 's morgens 6 uur.

Heeft na de behandeling het gewas kort afgesneden. M.i. te kort. De groei liet te wensen over, ook kwam reeds spoedig meeldauwaantasting voor. De bloei was rijk, maar als gevolg van de meeldauw bleven de vruchten klein. Hierdoor werd ook niet meer voldoende zorg aan het gewas besteed. Een vroegtijdige Calif.pap bespuiting had m.i. zeker resultaat gegeven.

Het glas is er halverwege de oogst opgebracht, maar de opbrengst viel hier tegen. Wel werd nog gezwaveld, maar aangezien de temperatuur te laag was, gaf dit niet voldoende resultaat.

De opbrengst 2e oogst was 0.5 Kg per raam.

IV. Plantmateriaal uit Zalt-Bommel.

Deze werden eerst opgekweekt in perspotten. Uitgeplant werd in de 2e helft van September. Na het planten groeiden ze niet goed door waardoor het gewas te licht bleef. Heeft daardoor een lsechte oogst gehad.

De laatste week van Mei werd begonnen met de Kortedag-behandeling.

Dit werd gedurende 5½ week van 's avonds 6 uur tot 's morgens 6 uur gedaan. Na de behandeling gewas schoongemaakt.

Het was een best gewas, dat een zeerrijke bloei vertoonde. Na enkele weken plukken werd het glas erop gebracht. Opbrengst 2e oogst 1.3 Kg per raam. Geldelijke opbrengst 1e oogst ruim f 1. per raam. 2e oogst f 5.- per raam.

V. Plantmateriaal, gekeurde planten uit Zalt-Bommel. Planttijd laatst Aug.

I.v.m. het warme en droge weer ontwikkelden de planten maar zeer matig. Het gewas bleef zeer licht en heeft, doordat nog geen glas opgebracht en ook geen strobekking aanwezig was, gedurende de vorstperiode van Febr.'48 nog veel geleden.

Er stonden veel planten die geen bloemtros gaven. Het gewas, alsook de grootte der vruchten was prima. De opbrengst van 1e oogst viel tegen. Vanaf ± half Mei werd, gedurende ± 6 weken van 's avonds 6 uur tot 's morgens 6 uur de K.D.behandeling toegepast.

Regelmatig werd, zowel voor als na de behandeling het gewas bijgehouden. Het gewas was dan ook prima en gaf een overvloedige bloei. Toen de eerste vruchten rijp waren, werd het glas erop gebracht, en direct werd gezwaveld om eventuele meeldauwaantasting tegen te gaan. Van meeldauw is hier dan ook geen sprake geweest. Er werd zeer ruim gelucht.

De kwaliteit was uitstekend. Deze behoefde voor de beste kwaliteit in het voorjaar niet onder te doen.

De opbrengst van de 2e oogst was zeer hoog, n.l. bijna 2 Kg per raam.

IV. Plantmateriaal uit Helmond verdeeld in drieën. a.b.c.

Planttijd groep a en b.

Eerst opgekweekt onder glas in volle grond. Uitgeplant begin Sept. Groeiden maar matig door.

Bij het uitplanten werden de planten op grootte geselecteerd, zodat een uniform gewas verkregen werd. De zwaarste planten gaven de beste oogst.

a. Bij de lichtste planten werd 25 Mei begonnen met de Kortedag-behandeling. Dit werd gedaan tot 1 Juli van 's avonds 6 uur tot 's morgens 6 uur.

Het werd een best gewas met een zeer rijke bloei. Tegen het kleuren der vruchten werd bijgemest met K.A.S. Dit werd opgelost in water en zo gegeven. Na enkele weken plukken werd het glas opgebracht. Practisch geen meeldauw. Opbrengst \pm 1.2 Kg per raam.

b. Bij de zwaardere planten werd 12 Juni begonnen met de K.d. behandeling. Dit gedurende 5 weken. Tijd als a. Werde een goed gewas met rijke bloei. Glas opgebracht als a. Bemesting als a.

Zeer weinig meeldauw. Opbrengst bijna 1 kg per raam.

c. Planttijd Maart '48. Ook plantmateriaal uit Helmond. Uit deze planten kwamen nog zeer veel bloemstengels welke alle verwijderd werden. 1 Mei werd begonnen met de Kortedag-behandeling. Dit werd gedaan tot 12 Juni. Tijd als a en b.

Het werd een prachtig gewas, maar gaf practisch geen bloei. Of de planten die nu bloemstengels gaven in April geen bloemstengel gegeven hadden kon niet achterhaald worden. Dit werd dus een volkomen mislukking. M.i. zou bij een iets langere duur der behandeling bijv. 7-10 dagen wel resultaat verkregen zijn, alsmede het 2 weken later beginnen. Conclusie.

Plantmateriaal moet prima zijn, zo mogelijk gekeurd. Planten afkomstig uit Roelofarendsveen zijn m.i. minder geschikt daar deze zwakker zijn met als gevolg een sterke meeldauwaantasting.

Dit bij een 2 tal kwekers regelmatig geconstateerd, waardoor geregeld gedurende de 1e oogst gezwaveld moest worden. Dit heeft z'n terugslag gegeven op het resultaat van de 2e oogst, zoals geval III aangeeft. Een licht gewas zal als regel een matige 1e oogst geven maar een prima 2e oogst.

Juist andersom is het bij een zwaar gewas.

Wanneer de grond in goede conditie is, zal maar weinig bijgemest behoeven te worden. Bijmesten direct na de behandeling verdient m.i. aanbeveling. Aanvang der behandeling tussen 15 en 25 Mei zal de beste resultaten geven. Dit ook met het oog op de vroegheid. Gedurende behandeling het gewas regelmatig bijhouden zoals ranken verwijderen en het onkruidvrij houden verdient aanbeveling. Dit ook na de behandeling blijven doen. Het glas opbrengen hangt dikwijls van de weersomstandigheden af. Wanneer de grond voldoende opdrachtig is, is m.i. vroeg opbrengen, bijv. na enkele malen plukken, gewenst, Ruim luchten is dan een 1e vereiste.

Zwavelen direct na het opbrengen verdient aanbeveling. Een Calif.pap bespuiting direct na de behandeling zal m.i. goede resultaten geven. Wat de tijd van oogsten aangaat het volgende:

Als regel wordt er aangenomen dat vanaf het begin der K.d.-behandeling tot aan het begin der oogst een tijd verloopt van \pm 100 dagen.

In de praktijk klopt dit niet daar meestal na \pm 90 dagen geoogst kan worden.

De oogstduur is zeer lang. Deze kan wel duren tot $\frac{1}{2}$ November. Wat aanvoer en prijzen aan de veiling betreft nog het volgende:

Bij een vroege 2e oogst bijv. vanaf $\frac{1}{2}$ Aug. zijn meestal de prijzen hoger dan bij de latere aanvoer.

M.i. houdt dit verband met de temperatuur.

ii herhaalde malen werd geconstateerd dat bij een grote aanvoer bijv. wanneer alle kwekers dezelfde dag aanvoerden, de prijs sterk daalde. Tweemaal per week oogsten, bij 't begin is voldoende.

Later kan met éénmaal per week volstaan worden. Mogelijk dat bij nog groter aanvoer de export verruiming kan geven.

Opmerkingen:

i Deze zomer en najaar, hoewel koud en vochtig kwam weinig rot voor. Dit in tegenstelling met de droge zomer van '47 daar toen nogal rot voorkwam, M.i. is dit een gevolg van de deze zomer weinig voorkomende dauw. ii Het is n.l. een bekend feit dat vooral dauw, het rotten der vruchten in de hand werkt.

Opmerkingen en mogelijkheden.

iii Daar op 't ogen blik nogal reclame gemaakt wordt voor andere soorten zoals bijv. Roem van Yperenburg, zal nagegaan moeten worden in hoeverre dit soort reageert op de K.d.-behandeling.

Daar ook in mijn rayon enkele kwekers van bovenstaand soort een klein proefje hebben staan, zowel in kistjes als onder platglas zal ik trachten nante gaan hoe dit soort voldoet en daar diegene, die ze onder platglas heeft weer voornemens is de K.dbehandeling toe te passen, ook hiervan gegevens proberen te verzamelen.

Verder met enkele kwekers gesproken over de mogelijkheden die er zijn t.o.v. de behandelde planten, wat betreft der daar aanwezige jonge planten.

Wanneer deze na de behandeling, en dan natuurlijk de grootste en goed bewortelde planten direct uitgeplant worden kan (~~XXXXX~~) m.i. een zeer behoorlijke oogst verkregen worden.

De plantafstand kan dan nauw genomen worden, bijv. 18 à 20 planten per raam.

Het is dan niet mogelijk het gewas regelmatig te ontrancken. Wel kan het na de eerste plant ontrankt worden.

Het zal natuurlijk weer meer tijd vragen maar een proef hiermee is m.i. zeker verantwoord.

Wanneer enkele kwekers hiermede een proef nemen zal ik ook hiervan trachten gegevens te verzamelen.

W. Stokdijk,
Ass. Rijksvoorlichtingsdienst
te 's Gravenhage